

1. Gespeelde kaart door de leider
2. Gespeelde kaart door een verdediger
3. Terugnemen van een gespeelde kaart
4. Manipulatie van het board
5. Afwijkende biedingen
6. Alerteren
7. Raadplegen van de eigen systeemkaart
8. Toegelaten systemen en openingen
9. Het inkijken van de kaarten van de tegenstander
10. **Slechte gewoonte 1:** rommelen in de bidding box
11. Hoe benoemt de leider een kaart uit de blinde?
12. Wanneer is een bod gedaan? En wat als je je vergist hebt?
13. Wat als partner nadenkt?
14. Wat mag de blinde doen?
15. Wanneer roep je de arbiter?
16. Uitleg vragen
17. Uitleg geven
18. Geoorloofde en ongeoorloofde informatie
19. Foute uitleg of foute bieding?
20. **Slechte gewoonte 2:** tikken op het biedkaartje van de vorige biedronde om pas aan te geven
21. Een kaart nemen, terugsteken en dan een andere kaart spelen.
22. Nutteloos nadenken of twijfelen
23. Ongeoorloofde informatie bij bijspelen
24. Je partner (natuurlijk) geeft foute uitleg
25. Hoe aanraakbaar zijn kaarten?
26. Je geeft foute uitleg en je stelt dat vast voor het spel afgelopen is

STOKPAARDJE 1 VAN DE SCHEIDSRECHTER

Wanneer heeft de leider een kaart gespeeld?

Als het een kaart uit dummy is, dan heeft de leider gespeeld als z/hij de kaart benoemd heeft of aangeraakt. De blinde kan dus niet uit eigen initiatief een kaart spelen: meer nog, de blinde mag dat niet doen.

Als het een kaart uit haar/zijn eigen hand is, dan heeft de leider gespeeld als de kaart op tafel ligt of als z/hij ze zo gehouden heeft als z/hij gewoonlijk doet bij het spelen van een kaart. Dit wat vreemde laatste stukje zin is er om dat sommige leiders hun kaart niet neerleggen maar gewoon tonen en vasthouden.

STOKPAARDJE 2 VAN DE SCHEIDSRECHTER

Vorig stokpaardje ging over de gespeelde kaart van de leider. Nu is de vraag: wanneer heeft een **verdediger** (ook soms tegenspeler genoemd) een kaart gespeeld?

Een kaart van een verdediger wordt geacht gespeeld te zijn als z/hij ze zo gehouden heeft dat haar/zijn partner ze had kunnen zien. Dus: niet dat haar/zijn partner ze gezien heeft, maar "had kunnen zien".

Een kaart van een verdediger is ook geacht gespeeld te zijn als de speler in kwestie haar genoemd heeft of op een andere manier heeft aangeduid (bvb: voor haar/zijn beurt met de beeldzijde naar onder op tafel gelegd).

STOKPAARDJE 3 VAN DE SCHEIDSRECHTER

Vorig stokpaardjes ging over de gespeelde kaart van de leider en van de tegenspelers. Nu is de vraag: mag een gespeelde kaart teruggenomen worden?

Het antwoord is eenvoudig: een gespeelde kaart mag nooit teruggenomen worden, tenzij de scheidsrechter dit toelaat of beveelt.

STOKPAARDJE 4 VAN DE SCHEIDSRECHTER

Sinds 1 oktober 2017 is een nieuw internationaal spelreglement van toepassing. Er zijn wat veranderingen en preciseringen – met invloed op arbitrages – maar in essentie is er, op enkele bepalingen na, niet veel veranderd. Eén van de belangrijkste wijzigingen is de behandeling van het bord / plankje / board / mapje: dat moet nu volgens het reglement in het midden onaangeroerd blijven liggen tot de hand gespeeld is.

Omdat onze tafels relatief klein zijn en er bij strikte toepassing nogal weinig plaats is voor de hand van de blinde, wordt deze bepaling voor onze club als volgt geïnterpreteerd: **alleen de leider mag het bord aanraken en dan nog alleen om het, zonder het van richting te veranderen, wat dichterbij te leggen om plaats te maken voor de hand van de blinde.**

Het respect van deze bepaling zal het aantal foute bordjes sterk verminderen – en daar hebben we dit seizoen al een paar keer last van gehad. Ik reken op jullie medewerking.

STOKPAARDJE 5 VAN DE SCHEIDSRECHTER

Regelmatig word ik na het toernooi aangesproken door een clublid dat mij een “afwijkende” bieding meldt. Enkele voorbeelden:

- Een bod als “zwakke twee” uitgelegd blijkt gedaan te zijn met 4 HP of met een vijfkaart.
- Een 1ZT-opening, die 15-17 HP belooft, blijkt over 18 HP te beschikken.
- Na een 1R-opening wordt een vierkaart S van 8765 met 8 HP overgeslagen en wordt 1ZT geantwoord.

Daarover het volgende:

- Een bieding mag afwijken van het aangekondigde systeem, op voorwaarde dat de partner het niet weet.
- Als zo een afwijking bij hetzelfde paar vaak voorkomt, dan zal de partner daar uiteindelijk, gewild of niet, toch rekening mee beginnen houden en wordt het een impliciete afspraak en moet dat gemeld / gealverteerd worden.
- De beste reactie van een tegenstander is de volgende: roep na het spel de arbiter, die stelt de afwijkende bieding vast en noteert haar in een register. Als dat meer dan enkele (zeg twee) keren per seizoen voorkomt, zal de afwijking in het systeem moeten opgenomen worden en later expliciet gemeld / gealverteerd moeten worden.
- Eens het volgende spel begonnen, kan de arbiter niets meer doen en al zeker niet na het toernooi.

STOKPAARDJE 6 VAN DE SCHEIDSRECHTER

Het alerteren, daar gaat het deze keer over.

Elk bod dat geen standaard bod is in ACOL of in VIJF-HOOG (wij zeggen “Majeurs van 5”) moet gealverteerd worden: de tegenstanders hebben het recht te weten wat de afspraken van een paar zijn. Op <http://www.vbl.be/text.aspx?pageid=89> vind je de alerteerprocedure en een collectie veel voorkomende vragen daaromtrent.

Het bod in kwestie wordt gealverteerd door de partner van de bieder.

Over een bod dat gealverteerd werd, mag je uitleg vragen als het jouw beurt is, m.a.w. als het jouw beurt is om te bieden of als je moet uitkomen of bijspelen. Eens je geboden of gespeeld hebt, is het jouw beurt niet meer en mag je geen uitleg vragen.

Die uitleg vraag je aan de alerteerder en die uitleg moet correct en volledig zijn.

STOKPAARDJE 7 VAN DE SCHEIDSRECHTER

Het raadplegen van de eigen systeemkaart

Artikel 40.B.2.(b) bepaalt dat een speler zijn eigen systeemkaart niet mag raadplegen tussen het begin van de biedperiode en het einde van het spel, behalve de leider en de blinde tijdens de uitlegperiode (de periode tussen het einde van het bieden en het begin van het spelen), **tenzij** het Bondsbestuur daar anders over beslist.

Het bestuur heeft in de geest van dat artikel beslist dat **alleen** de cursisten **alleen** in de eerste twee volledige seizoenen dat ze in de club spelen hun systeemkaart mogen raadplegen. Met andere woorden: tot juni 2018 mogen alleen de cursisten van de lichtingen 2016 en 2017 hun systeemkaart mogen raadplegen en gedurende het seizoen 2018-2019 alleen nog de cursisten van de lichting 2017 (ook lichting “Deinze” genoemd).

STOKPAARDJE 8 VAN DE SCHEIDSRECHTER

Toegelaten systemen en openingen

Toegelaten systemen. De Commissie Wedstrijdleiders van de VBL heeft recentelijk aan alle clubs een brief gestuurd in verband met de toegelaten biedsystemen. Het bestuur van onze club heeft beslist deze aanbeveling te volgen: onze toernooien zijn vanaf 1.1.2018 van Categorie D. Dat heeft voor zover wij weten geen gevolgen voor de systemen en conventies die in onze club gespeeld worden, maar leden kunnen bepaalde systemen en conventies aan de wedstrijdleader melden en die zal dan hun al dan niet toegelaten karakter toetsen aan de regels van de VBL.

Toegelaten openingen. Vroeger bestond de regel van 18: als de som van het aantal honneurpunten en de gezamenlijke lengte van de langste twee kleuren 18 of meer was, dan mocht je op 1-niveau openen. Deze regel is afgeschaft en vervangen door de regel van 8: openingen op 1-niveau met minder dan 8 honneurpunten zijn verboden.

De reglementering in verband met toegelaten systemen en conventies zal vanaf nu ter beschikking liggen op de tafel naast de computer.

STOKPAARDJE 9 VAN DE SCHEIDSRECHTER

Het inkijken van de kaarten van de tegenstander ... na het spel natuurlijk 😊

Dit is eenvoudig: je mag de kaarten van de tegenstander alleen inkijken als je de toelating vraagt en krijgt.

Stel dat je die toelating niet krijgt en toch de kaarten wil zien omdat je een onregelmatigheid vermoedt, dan roep je de arbiter.

De speler die de kaarten inziet, is ook verantwoordelijk voor het correct terugplaatsen van de hand. Als blijkt dat de volgende keer dat de gift gespeeld wordt de kaarten niet juist zitten (12-14 bijvoorbeeld, of verwisseling van handen), dan zal de speler die de kaarten inzag, bestraft worden. Bij een eerste voorval met 1% of 3 Butlerpunten op de einduitslag, de tweede keer met 2% of 6 Butlerpunten, enz.

STOKPAARDJE 10 VAN DE SCHEIDSRECHTER

Om de 10 stokpaardjes eentje over slechte gewoontes. Deze keer over het rommelen in de bidding box alvorens te bieden.

Een beschrijving van het fenomeen, eerst op z'n ergst: de speler gaat met zijn hand naar de bidding box, neemt in het voorste compartiment een PAS vast, steekt hem terug, neemt dan in het achterste compartiment een bieding vast, steekt die terug en legt uiteindelijk uit het eerste compartiment DUBBEL. Minder flagrant: met de hand over de bidding box zweven, zelfs zonder een kaartje echt vast te nemen.

Het mag niet omdat er ongeoorloofde informatie naar partner gaat en die het moeilijk kan krijgen om daar bij zijn bieden niet aan te denken. Het is een overtreding en bij arbitrage zal er rekening mee gehouden worden mocht partner een bieding doen waarvoor ook een redelijk alternatief bestaat dat voordeliger is voor de andere partij.

Daarom deze slogan: denk met uw hoofd, niet met uw hand!

STOKPAARDJE 11 VAN DE SCHEIDSRECHTER

Hoe benoemt de leider een kaart uit de blinde?

De leider kan een kaart uit de blinde op verschillende reglementaire manieren benoemen:

- (best) kleur en hoogte noemen ("Schoppen 8")
- aantikken of de kaart vastnemen
- "hoog" en dan is de hoogste kaart in die kleur gespeeld
- "laag" of "kleintje" en dan is de laagste kaart in die kleur gespeeld.

OPGELET:

- als je als leider gewoon de kleur noemt, dan is de **laagste** kaart in die kleur gespeeld
- als je als leider zegt "speel maar wat" dan mag een **tegenstander** kiezen en niet de blinde!

STOKPAARDJE 12 VAN DE SCHEIDSRECHTER

Wanneer is een bod gedaan? En wat als je je vergist hebt?

Raak de biedkaarten maar aan als je besloten hebt welk bod je gaat doen. Als de biedkaarten op identificeerbare wijze uit de biedbox genomen zijn, is het bod gedaan: enkele centimeters omhooghalen, is al genoeg.

En als je je vergist hebt?

Stel, je hebt een hand 4♠-3♥-3♦-3♣ en 15 punten en je mispakt je en legt 2ZT (wat in jouw systeem 20-22 is), dan mag je die ongestraft terugnemen en vervangen door 1ZT zolang jouw partner niet geboden heeft, want je mistrok de biedkaart: de befaamde *slip of the hand*. Mocht je linkertegenstander al geboden hebben, maar je partner nog niet, dan mag je dat ook nog doen. Roep in elk geval eerst de arbiter.

Als je met diezelfde hand echter 1K bood (in een systeem van majeure 5 en ruiten 4), omdat je verkeerdelijk 14 punten telde en je ziet dat, zelfs onmiddellijk, dan mag je het bod niet vervangen door 1ZT, want je mistelde de punten en dat is dan maar zo: de befaamde *slip of the mind*.

STOKPAARDJE 13 VAN DE SCHEIDSRECHTER

Wat als partner nadenkt?

Dit is een van de moeilijkste situaties voor een speler ... en voor een scheidsrechter.

Ten eerste, een groot misverstand uit de wereld helpen: partner mag nadenken en als je partner dat doet mag jij nog verder bieden en moet je trouwens verder spelen.

Alleen: je mag uit dat nadenken geen conclusies trekken. Dat komt minder vaak voor bij het spelen dan bij het bieden.

Wat is de beste aanpak?

1. Maak geen gebruik van de informatie die je bekwam uit de denkpauze.
2. Bied wat je denkt te mogen bieden, rekening houdend met het gespeelde systeem, je hand, de kwetsbaarheid en de voorafgaande biedingen.
3. Als je denkt dat een tegenstander op ongeoorloofde wijze gebruik maakte van een denkpauze van zijn maat, roep dan de scheidsrechter, want er bestaat een objectieve manier om met het fenomeen om te gaan.

STOKPAARDJE 14 VAN DE SCHEIDSRECHTER

Wat mag de blinde doen?

Als de blinde niet eerder een overtreding begaan heeft, mag de blinde uitsluitend:

1. op vraag van de arbiter de feiten toelichten;
2. het aantal gemaakte en niet gemaakte slagen bijhouden;
3. de kaarten bijspelen in opdracht van zijn partner-leider;
4. zijn partner-leider, als deze niet bekend, vragen of hij wel degelijk geen kaart meer heeft in de voorgespeelde kleur (zodat de straf na die verzaking lichter kan zijn);
5. proberen te voorkomen dat zijn partner-leider een onregelmatigheid begaat; in het bijzonder mag hij zijn partner-leider, die een kaart uit zijn hand aan het nemen is

alhoewel het niet zijn beurt is, verwittigen van de nakende onregelmatigheid (de beroemde klop op de tafel);

6. zijn partner-leider verwittigen dat hij de net gemaakte slag verkeerd gelegd heeft (maar niet meer zodra de volgende slag begonnen is!).

Als de blinde deze regels overtreedt (en bijvoorbeeld een kaart van een tegenstanders bekijkt), dan kan hij gestraft worden en kunnen sommige rechten zelfs voor de leider verloren gaan.

STOKPAARDJE 15 VAN DE SCHEIDSRECHTER

Wanneer roep je de arbiter?

Onmiddellijk na gelijk welk incident of vanaf het moment dat je een fout of inbreuk opmerkt. Neem zelf geen reglementaire beslissingen, bied of speel niet verder en neem ook geen bied- of speelkaarten terug.

ÉÉN UITZONDERING

Als je partner een verkeerde uitleg geeft van je bod mag je op dat moment niets doen – POKERFACE – je biedt of speelt gewoon verder.

Worden je partner of jijzelf later leider, roep de arbiter dan vóór de tegenstander uitkomt.

Word je tegenspeler, roep de arbiter dan na afloop van het spel.

STOKPAARDJE 16 VAN DE SCHEIDSRECHTER

Uitleg vragen

Tijdens het bieden mag een speler uitleg vragen over gelijk welk bod als het zijn beurt is.

Tijdens het spelen, mag elke speler uitleg vragen over de bieding van de tegenstanders (en dus niet de herhaling van de bieding vragen!), en de leider over de uitkomst of over het signaleren, als het zijn beurt is om te spelen.

Vragen over uitkomen en signaleren moeten het systeem van uitkomen en signaleren betreffen en niet de specifieke voorgespeelde of bijgespeelde kaart. Dus: VRAAG WEL “Wat betekent jullie uitkomst van een B tegen ZT? MAAR VRAAG NIET “Wat betekent die uitkomst?” of VRAAG WEL “Wat betekent het bijspelen van een lage ruiten?” MAAR VRAAG NIET “Wat betekent die ruiten 4?”

MAAR

Uitleg vragen om partners aandacht te trekken is verboden en is een zware overtreding (iets in aard van : 1ZT / pas / 2R / en uitleg vragen over het al te goed gekende 2R-bod).

STOKPAARDJE 17 VAN DE SCHEIDSRECHTER

Uitleg geven

Geef alleen uitleg als erom gevraagd wordt, zorg ervoor dat die uitleg duidelijk en klaar is, vermijd ongekend jargon zoals in “Inverse Italian Short Transfer Suit Trial” en beperk je antwoord tot de vraag.

Vermeld bij uitleg over biedingen eventueel ook “negatieve” informatie zoals in “Partner belooft minstens vier Harten, maar met daarbij ook minstens vier Schoppen dubbelt hij”.

Geef uitleg over de signaleer- of speelafspraken, niet over de specifieke gespeelde kaart.

Een goede gewoonte: begin bij een conventioneel bod je uitleg met “Dit zegt niets over de ... en partner heeft ...” zoals in “Dit zegt niets over de Ruiten en partner heeft minstens vier Harten”.

STOKPAARDJE 18 VAN DE SCHEIDSRECHTER

Geoorloofde en ongeoorloofde informatie

Ongeoorloofde informatie is alle informatie die niet geoorloofd is. Voilà, dat is klaar.

Geoorloofde informatie is alle informatie verkregen uit:

1. reglementair bieden;
2. reglementair spelen;
3. kennis van het eigen systeem en dat van de tegenstanders;
4. onreglementair bieden of spelen dat na arbitrage aanvaard werd en zo reglementair werd;
5. door de arbiter geannuleerde handelingen, voor zover je tot de niet-overtredende partij behoort.

In het bijzonder is informatie ongeoorloofd voor zover zij voortspuit uit een van de volgende **handelingen van je partner**: opmerking, vraag, antwoord op een vraag, onverwachte alert, niet gegeven alert, aarzeling, ongewone snelheid, bijzondere nadruk, intonatie, gebaar, beweging. Met andere woorden: VAN JE PARTNER TELLEN ALLEEN DE BIED- EN SPEELKAARTEN DIE HIJ OP TAFEL LEGT. MET AL DE REST MAG JE GEEN REKENING HOUDEN.

STOKPAARDJE 19 VAN DE SCHEIDSRECHTER

Foute uitleg of foute bieding?

Dit is een heel moeilijke situatie. Iedereen kan zich vergissen.

Als een speler zich vergist bij een bieding (m.a.w. een systeemafpraak vergeet is of onjuist toepast) is dat geen overtreding, althans als het niet te vaak voorvalt. In de club hebben we daarvoor het register van de foute en ongewone biedingen ingevoerd.

Maar een speler mag zich niet vergissen bij de uitleg over een afspraak: dat is een overtreding en wordt aldus behandeld.

MAAR LET NU GOED OP: als de scheidsrechter niet ondubbelzinnig kan vaststellen dat het een foute bieding is (en dus geen overtreding), dan zal hij er volgens art. 21.B.1.(b) eerder van uitgaan dat het foute uitleg is (en dus wel een overtreding, met rechtzetting). Die ondubbelzinnige vaststelling kan alleen op basis van een systeemkaart. Zorg er dus voor je systeemkaart bij te hebben als je deze vervelende situatie wil vermijden.

Om alle schijn van willekeur te vermijden, zal ik daar in het vervolg altijd van uitgaan.

STOKPAARDJE 20 VAN DE SCHEIDSRECHTER

Zoals jullie allemaal nog weten komt om de 10 stokpaardjes een slechte gewoonte aan de beurt. **Slechte gewoonte 2:** tikken op het biedkaartje van de vorige biedronde om pas aan te geven.

Waarom is dit een slechte gewoonte? Een speler zal dit ter goeder trouw doen omdat hij denkt dat het bieden is afgelopen (typevoorbeeld: 1ZT – pas – 3ZT – tik – tik – tik), maar vooral de eerste van die tikken geeft eigenlijk veel informatie, namelijk “ik heb niets in mijn hand dat het overwegen waard is” en die informatie kan de speler die achter de 1ZT-opener zit dan aanzetten niet te dubbelen bijvoorbeeld, vooral als de “tikker” bij een volgende gelegenheid “pas” legt. En in een competitieve bieding kan het nog betekenisvoller zijn.

Tikken is geen reglementair bod. De enige speler aan wie het eventueel, in een genereuze bui en uitzonderlijk kan vergeven worden, is de speler die de afsluitende pas zou moeten leggen.

Dus: laat het tikken aan het klokje thuis.

STOKPAARDJE 21 VAN DE SCHEIDSRECHTER

Een kaart nemen, terugsteken en dan een andere kaart spelen.

Als leider mag je dat zonder probleem doen, je hebt immers geen partner die er zijn voordeel kan uit halen.

Maar als tegenspeler zit het natuurlijk anders.

Stel: de leider speelt een kaart en jij neemt een kaart uit je hand, steekt ze terug en speelt dan een andere kaart. Je partner weet nu dat je er minstens nog één hebt en kan die informatie misschien gebruiken. Niet dat hij dat effectief ook doet, maar de tegenstander heeft terecht bezwaar tegen jouw handelswijze en mag de scheidsrechter roepen die dan zal oordelen of er ongeoorloofde informatie gebruikt is of niet, of er nadeel is of niet en wat de eventuele rechtzetting zal zijn.

Dus: net zoals bij het bieden: speel bij in een zo normaal mogelijk tempo.

Anderzijds is het ook zo dat een kaart spelen niet altijd evident is en dat denken nodig is: uit het bieden en voorafgaandelijk spelen kan meestal dezelfde informatie gehaald worden en is er geen overtreding. De scheidsrechter zal dus altijd zorgvuldig de hele situatie bekijken en evalueren. Daarbij zullen natuurlijk alle standpunten gehoord worden, met name dat van je partner.

STOKPAARDJE 22 VAN DE SCHEIDSRECHTER

Nutteloos nadenken of twijfelen

Het reglement is duidelijk: een speler mag niet proberen een tegenstander te misleiden door een vraag, opmerking of gebaar, door haast of aarzeling bij het bieden of spelen, door de manier van bieden of spelen, of door enige andere opzettelijke afwijking van de correcte manier van handelen.

Het allerergst: de aarzeling met een singleton. Niet dat je die singleton als de wind moet neerleggen met de vermelding “Singleton”, maar je speelt die kaart in het gewone tempo bij.

Al bijna even erg: de aarzeling als je moet bijspelen terwijl de leider naar AV op tafel speelt en je de H **niet** hebt. Speel in het gewone tempo bij. Mocht een leider de arbiter roepen, dan zal een uitleg in de stijl van “ik dacht nog na over de vorige slag” of “ik moest zien wat ik signaleerde” niet aanvaard worden.

Nutteloos nadenken of twijfelen is onsportief en kan bestraft worden.

STOKPAARDJE 23 VAN DE SCHEIDSRECHTER

Ongeoorloofde informatie bij voorspelen

Voorspelen is de 1ste kaart van een slag spelen.

Er kan ongeoorloofde informatie zijn als je bij dat voorspelen een kaart uit je hand neemt, dan terug steekt om een andere te spelen. Vaak is het zo dat de kleur waarin je voorspeelt vrij duidelijk is en de informatie dat je minstens twee kaarten in die soort hebt is ongeoorloofd.

Het duidelijkst is het wanneer partner een kleur tussengeboden heeft en jij tegen een ZT-contract moet uitkomen. Dan een kaart nemen en terug steken om een andere te nemen is onsportief en kan bestraft worden.

STOKPAARDJE 24 VAN DE SCHEIDSRECHTER

Je partner (natuurlijk) geeft foute uitleg

Een schema is hier het duidelijkst:

1. tijdens het bieden: niets doen – ook niet meewarig kijken of wanhopig schuddebollen;
2. na het bieden:
  - a. jouw paar wordt leider: **onmiddellijk na de afsluitende pas** de wedstrijdleider roepen;
  - b. jouw paar wordt verdediger: **na afloop van het spel** de wedstrijdleider roepen.

STOKPAARDJE 25 VAN DE SCHEIDSRECHTER

Hoe aanraakbaar zijn kaarten?

Artikel 7 is heel duidelijk: je mag de kaarten van een andere speler **niet** aanraken of inzien. Dit is één van de overtredingen die bestraft kunnen worden met een procedurele straf (Artikel 90).

Wat is daarvoor de reden? Er zijn er zeker twee die van groot belang zijn:

1. Het risico dat de kaarten van de spelers gemengd raken en het bord zo onklaar wordt: of er worden kaarten verwisseld (en niemand merkt verder iets) of er komen bvb 15 kaarten in de ene hand en 11 in de andere, wat in de volgende ronde voor problemen en vertraging zorgt.
2. Het tijdverlies tijdens de ronde: het inkijken zorgt meestal voor een min of meer vinnige (en al even nutteloze) discussie tussen de partners: het is precies daarom dat in onze club de giften na het tornooi uitgedeeld worden, zodat er in alle rust kan nagekaart worden.

Soms kan een speler na het spel een andere hand willen inzien, meestal in verband met een vermoede verzaking of vermeende onregelmatigheid in het bieden. Hij moet daarvoor eerst de

toelating vragen aan een tegenstander (en als hij die niet krijgt, mag de wedstrijdleader geroepen worden). Bij dat inkijken moet de grootste zorgvuldigheid in acht genomen worden en moeten **beide partijen** toezien op het juist terugplaatsen van de kaarten.

STOKPAARDJE 26 VAN DE SCHEIDSRECHTER

Je geeft foute uitleg (hoogst uitzonderlijk) en je stelt dat vast voor het spel afgelopen is

Als je je bewust wordt van je foute uitleg vóór er uitgekomen wordt, roep je de wedstrijdleader onmiddellijk: soms zal die het probleem kunnen oplossen zonder dat iemand er nadeel van ondervindt, soms ook niet, afhankelijk van het moment in de bieding waarop hij geroepen werd.

Als je je bewust wordt van je foute uitleg tijdens het spelen, roep je de wedstrijdleader onmiddellijk en die zal het dan verder oplossen, mogelijks met een arbitrale score.

Als je je bewust wordt van je foute uitleg na het spelen en niemand anders, partner noch tegenstander, trekt er de aandacht op, dan ben je niet verplicht er zelf de aandacht op te trekken. OPGELET: als partner het merkt, is hij VERPLICHT er de aandacht op te trekken.